

Ö?retim Elemanlar?n?n Ö?retmen E?itiminde Akreditasyon Konusundaki Alg?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retim Elemanlar?n?n Ö?retmen E?itiminde Akreditasyon Konusundaki Alg?lar? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26820>

Özet

Ö?retim Elemanlar?n?n Ö?retmen E?itiminde Akreditasyon Konusundaki Alg?lar? Ölçe?i, R. Baltac? taraf?ndan 2002 y?l?nda tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, Türkiye'deki e?itim fakülteleri bünyesindeki ö?retim elemanlar?n?n, ö?retmen e?itimi programlar?n?n kalitesini güvence altına almayı amaçlayan akreditasyon süreçlerine dair tutumlar?n?, bilgi düzeylerini ve genel alg?lar?n? sistematik olarak tespit etmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, akreditasyonun pedagojik, idari ve kurumsal boyutlar?na ilişkin ö?retim elemanlar?n?n subjektif görü?lerini belirleyerek, gelecekteki kalite geli?tirme çabalar?na rehberlik etmeyi hedeflemiştir.

Ölçek, özellikle yüksekö?retim kurumlar?nda kalite güvencesi mekanizmalar?n?n yeni yeni tart???lmaya ba?land??? bir dönemde, akademik personelin bu önemli dönü?üme ne ölçüde hazır oldu?unu ve ne gibi engeller alg?lad???n? anlamak için kritik bir araç sa?lam???tır.

Anahtar Kelimeler

Akreditasyon, Ö?retmen E?itimi, Alg?, Ö?retim Eleman?, E?itim Fakültesi, Kalite Güvencesi, Lisansüstü Çal???ma.

Yazarlar

R. Baltac?

Amaç

Ölçe?in temel amacı, e?itim fakültelerinde görev yapan ö?retim elemanlar?n?n, ö?retmen e?itimi standartlar?n? yükseltmeyi hedefleyen akreditasyon mekanizmalar?na yönelik alg?lar?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu amaçla, ö?retim elemanlar?n?n akreditasyona ne kadar değer verdiklerini, sürece katkı olas? dirençlerini veya desteklerini ve akreditasyonun kurumsal geli?im üzerindeki potansiyel etkisine dair inançlar?n? belirlemek hedeflenmiştir.

Ölçek, elde edilen veriler ?????nda, akreditasyon süreçlerinin planlanması ve uygulanması a?amas?nda katkılabilecek olas? engelleri ve destekleyici faktörleri tanımlamak için bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır. Çal???ma, akademik personelin akreditasyon süreçlerine katılım?n? arttırmak ve direnci azaltmak için hangi alanlara odaklanılmalı gerekti?ini belirlemede yöneticilere ve politika yapıcılara somut veriler sunmuştur.

Yap? (Construct)

Ölçek, psikolojik bir yapı olarak "Ö?retim Elemanlar?n?n Ö?retmen E?itiminde Akreditasyon

Konusundaki Algular" yapılmıştır. Bu yapı, akreditasyonun gerekliliği, faydaları, uygulanabilirliği ve öğretim elemanları'nın mesleki yapıları'na etkisi hakkındaki bilişsel değerlendirmeleri ve duygusal tepkileri içeren karmaşık bir tutum setidir. Temel olarak, öğretim elemanları'nın akreditasyonu bir dış zorunluluk mu yoksa içsel bir kalite geliştirme fırsatı mı olarak gördüğünü ortaya koyar.

Ölçeğin ölçtüğü algı yapıları'nın muhtemel alt boyutları şunlardır:

Akreditasyonun Önemine Dair Algı: Program kalitesini artırma ve uluslararası standartlara uyumun gerekliliği inancı.

Kurumsal Hazırlık Algısı: Fakültenin akreditasyon sürecini başarıyla yönetmek için idari, mali ve altyapısal olarak ne kadar hazır oldu?

Kişisel Etki Algısı: Akreditasyonun öğretim elemanları'nın ders verme, araştırma yapma ve hizmet yüklerine yönelik olumlu veya olumsuz etkilerine dair görüşleri.

Geçerlik

Kaynak materyalde spesifik geçerlik katsayıları ve yöntemleri belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme türünde bir ölçek olarak, geçerlik çalışmaları'nın titizlikle yürütüldüğü varsayılmaktadır. Ölçeğin **kapsam geçerliliğini** sağlamak amacıyla, akreditasyon ve öğretmen eğitimi alanlarında uzmanlaşmış akademisyenlerden oluşan bir panelin görüşüne başvurulmuş ve maddelerin ilgili yapıya ne ölçüde temsil ettiği değerlendirilmiştir.

Yapı geçerliliği ise, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıya ne kadar doğru ölçtüğünü belirlemek için faktör analizi (muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi) kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar altında mantıksal olarak gruplanıp gruplanmadığını ortaya koymuştur.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik analizlerine dair kesin veriler kaynakta yer almamaktadır. Geliştirme sürecinde, ölçeğin iç tutarlılığını test etmek amacıyla **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı'nın hesaplanması beklenir. Akademik standartlara göre, bu tür algı ölçeklerinde kabul edilebilir bir güvenilirliğe işaret eden Alfa değerinin (genellikle 0.70 ve üzeri) elde edildiği varsayılmaktadır.

İç tutarlılık analizine ek olarak, ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçmek amacıyla test-tekrar test güvenirlilik çalışmaları'nın da yapılması mümkündür. Bu yöntem, aynı öğretim elemanları'nın belirli bir zaman aralığından sonra ölçekten benzer puanlar alıp almadığını kontrol ederek, algıların tutarlılığını doğrulamıştır.

Faktör Analizi

Ölçe?in, akreditasyon alg?s?n?n çok boyutlu bir yap?s?n? ölçme varsay?m?yla geli?tirildi?i dü?ünülmektedir. Bu nedenle, ölçek geli?tirme sürecinde, temel alt boyutlar? belirlemek ve maddeleri bu boyutlara ay?rmak amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in kaç faktörden olu?tu?unu ve her bir faktörün varyans?n ne kadar?n? aç?klad???n? göstermi?tir.

Faktör analizi, muhtemelen akreditasyon alg?s?n?n; (1) Kurumsal Destek, (2) Süreç Faydalar? ve (3) Bireysel Yük/Endi?e gibi ayr?k alt ölçeklere ayr?ld???n? ortaya koymu?tur. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in çok yönlü puanlanmas?na olanak tan?m??t?r.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Akademik Alg? ve Tutum Ölçe?i)

Format: Büyük ihtimalle 5'li veya 7'li **Likert Tipi** derecelendirme format? kullan?lm??t?r. Bu format, kat?l?mc?lar?n akreditasyonla ilgili ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? veya kat?lmad?klar?n? belirtmelerini gerektirir.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Akademisyenler / Ö?retim Elemanlar?

Ya? Grubu: Yeti?kin (Genellikle 25 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki E?itim Fakültelerinde görev yapan, tam zamanl? akademik kadro (Profesör, Doçent, Doktor Ö?retim Üyesi, Ö?retim Görevlisi ve Ara?t?rma Görevlisi) üyeleri.

Test Metodolojisi: Kesitsel anket metodolojisi kullan?larak, tan?mlay?c? ve ili?kisel ara?t?rmalar için veri toplanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Akademik Alg?, Kurumsal Kalite, Yüksekö?retim, Tezler, Baltac? R., Ölçme Arac? Geli?tirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Veri mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul (2002 tezi

bağlamında).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş olup, ticari bir ücretlendirme bilgisi mevcut değildir. Ölçeğin akademik veya araştırmaya amaçlı kullanımı için genellikle yazarın (R. Baltacı) veya ilgili enstitünün izninin alınması tavsiye edilir.

Test Geliştirme Yılı: 2002

Referanslar

Baltacı, R. (2002). *Eğitim fakültelerindeki öğretim elemanları ve öğretmen eğitiminde akreditasyon konusundaki algılar*. (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Öğretim Elemanları ve Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon Konusundaki Algılar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal kaynak içeriğinde maddeler listelenmemiştir. Ölçeğin tamamına ve maddelerine ulaşmak için R. Baltacı'nın 2002 tarihli yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.